

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo-//nis Episcopi Hal-//berstattensis, De Varietate//
librorum, siue de Amore cœlestis// patriæ libri. III. ...**

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1531

VD16 H 231

II Quod charitas ad innumera bona opera multiformiter extendatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29814

HAY. DE VARIET. LIB.

boni operis viuit, sub qua obediētia crescit, per quā
patientia vincit, propter quā carnalia blandimenta
deuotio religiosa cōtemnit, sine qua nullus deo pla-
cuit cum qua nec potuit aliquis peccare nec poterit.
1. Cor. 12. Hæc est charitas vera, germana, perfectā, quā excel-
lentio rem viam nominat sanctus Apostolus. Et ve-
re ipsa est via quę ducit per se ambulantes ad patriā.
Quia sicut sine via nullus peruenit quo tendit, ita si-
ne charitate, quę dicta est via, nō ambulare possunt
homines sed errare.

Quod charitas ad innumera bona mul-
tiformiter extendatur. Cap. II.

Ro. 13.
Gal. 6. **P**lenitudo legis (vt Paulus ait apostol^o) dilectio
est. De hac iterum dicit: Inuicem onera vestrā
portate & sic adimplebitis legem Christi. Lex
etenim Christi quid cōgruentius intelligi potest, quā
charitas: quam tunc vere perficimus, cum fraterna
onera ex amore toleram^o. Vnde & per beatū Iob di-
Iob. 11. citur, quod multiplex sit lex eius. Quid etenim hoc
loco dei lex accipi, nisi charitas debet: per quā semp
in mente leguntur præcepta vitæ qualiter in actiōe
teneantur. Sed hæc eadem lex multiplex dicitur, quā
studiose per sollicitudinē charitas ad cuncta virtu-
tum facta dilatatur. Quæ à duobus quidem præcep-
tis incipit, sed se ad innumera extendit. Huius nāq;
Exo. 10. legis initium dilectio dei est, ac dilectio pximi. Sed
dei dilectio per tria distinguitur, quia ex toto corde,
tota anima, & ex tota fortitudine diligere conditor iu-

LIBER SECVNDVS.

betur, Qua in re notādum est, quod diuinus sermo cum deum diligere praecipit, nō solum narrat ex quo, sed etiam informat ex quāto, cum subiungit, ex toto: vt videlicet qui perfecte deo placere desiderat, sibi de se nihil relinquat. Proximi autē dilectio ad duo praecepta deriuatur, cum & per quendam iustū dicitur: Quod ab alio tibi odii fieri, vide ne tu alteri facias. Et per semetipsam veritas dicit: Quae vultis vt Mat. 7. faciant vobis homines, ita & vos facite illis. Quibus duobus, scilicet vtriusq; Testamēti mādati per vnū malitia compescitur, per aliud benignitas praerogatur, vt malum quod pati non vult quisq;, non faciēs cesset à nocendi opere. Vt rursus bonum quod sibi fieri appetit impendens, erga vtilitatē se proximi exerceat ex benignitate. Sed hae nimirum duo dum sollicita intētionē cogitantur, cor ad innumera virtutum ministeria tenditur, ne vel ad inferenda, quae non debet, desiderijs inquieta mens ferueat, vel erga exhibenda quae debet ocio resoluta torpescat. Nam cum cauet alteri facere quod nequaquam vult ab altero tolerare, sollicita se intentione circūspicit ne superbia eleuet, & vsq; ad despectum proximi animū deiciens exaltet, ne ambitio cogitationē laniet, cumq; hāc ad appetenda aliena dilatat, angustet: Ne cor luxuria polluat, & subiectum desiderijs per illicita corrūpat. Ne ira exasperet, & vsq; ad proferendam cōtumeliā inflammet. Ne inuidea mordeat, & alienis felicitatibus emula suauitatis pertrahat, eamq; vsq; ad lasciuam obrectationis extendat. Ne odium malitia excitet, & vsq; ad iaculum maledictiōis irriter. Rursum

HAY. DE VARIET. LIB.

cum cogitat vt ea alteri faciat, quæ ipsa sibi fieri ab altero expectat, pensat nimirum vt malis bona, vt bonis meliora respondeant: vt erga procaces mansuetudinem longanimitatis exhibeat, vt malitiæ peste languentibus gratiam benignitatis impendat, vt discordes ad pacem veniant, vt concordēs ad concupiscentiam veræ pacis accingat, vt indigentibus necessaria tribuat, vt errantibus viam rectitudinis ostendat, vt afflictos verbo & compassione mulceat, vt accensos in huius mundi desiderijs increpatione restringat, vt minas potentium ratiocinatione mitiget, vt oppressorū angustias quanta præualet ope, leuet, vt foris resistentibus opponat patientiam, vt intus superbientibus exhibeat cum patientia disciplinam, vt erga errata subditorū sic mansuetudo zelum tempereret, quatinus à iusticiæ studio non eneruet. Sic adulationū zelus ferueat, ne tamen pietatis limitem feruendo transcendat. Vt ingratos beneficijs ad amorem prouocet, vt gratis quoque ministerijs in amore seruet. Vt proximorū mala cum corrigere non valet, taceat, vt quæ, cum corrigi loquendo possunt, silentium consensum esse pertimescat. Vt sic ea quæ tacet toleret, ne tamen in anima virus doloris occultet. Vt sic maleuolis minus benignitatis exhibeat ne tamen per gratiã à iure rectitudinis excedat. Vt cuncta proximis quæ præualet impendat, sed hæc impendendo non tumeat, Vt sic in bonis quæ exhibet tumoris præcipitiū pauēat, ne tamen à bono exercitio torpescat. Vt sic quæ possidet tribuat, quatenus quanta sit largitas remunerantis attendat, ne cum terrena largitur, suam plus quam

LIBER SECVNDVS.

neceſſe eſt inopiam, & in oblatione muneris hilaritatis lumen triſticia obſcuret. Bene ergo voce beati Iob, lex dei multiplex dicitur. Quia nimirum cum vna eademque ſit charitas, ſi mentem plene coeperit, hæc ad innumera opera multiformiter accendit.

Quæ & quanta bona operata ſit charitas
in ſanctis patribus. Caput .III.

Charitas namque per Abel, & electa deo munera obtulit, & fratris gladios, non reluctando tolleravit. Charitas Enoch & inter homines vivere ſpiritualiter docuit, & ad ſublimem vitam ab hominibus etiam corpora abſtraxit. Charitas Noë, deſpectis omnibus ſolū deum placabilem oſtendit, vt quæ arcæ fabricam ſtudio longi laboris exercuit, & mūdo ſuperſtitem pio opere exercendo ſuperavit. Charitas per ſemet Iaphet humiliter verenda patris erubuit, & ſuperiecto dorſis pallio, quæ nō videbat abſcondit. Charitas Abrahæ dextram, quia ad mortem filio obediendo extulit, hunc proliſ innumeræ gentium patrē fecit. Charitas Iſaac mentem, quam ſemper ad munditiam tenuit, caligantibus ætate oculis, ad videnda longe poſt ventura dilatauit. Charitas Iacob cōpulit, & amiſſum bonum filiū medullitus gemere, & prauorum filiorum præſentiam ſub æquimitate tolerare. Charitas Ioseph docuit à fratribus venundatum, & libertate animi infracta, ſeruitium perpeti, & eiſdem poſt fratribus mente non elata præcipari. Charitas Moysen delinquente populo & vſque ad petitionē mortis in precibus ſtrauit, & vſque ad in-

Orig.